

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; ter bespoediging van plaatsing behoudt de Redactie zich het recht voor, de stukken te bekorten).

DE TOEPASSING VAN SULFONAMIDEN IN DE KINDERGENEESKUNDE

In aansluiting op het artikel van collega mej. Dr. M. R. H. STOPPELMAN (1961) zou ik betreffende de op bl. 1151 behandelde sulfapropyfylaxe bij acut reuma willen verwijzen naar mijn ingezonde stuk in dit *Tijdschrift* (1960) en ook naar het eerder in dit *Tijdschrift* (VAN DER MEER c.s. 1956) verschenen artikel, waarin gesteld wordt, dat de intramusculaire toediening van benzathine-penicilline-G bij de profylaxe van recidieven van acut reuma (volgens STOLLERMAN (1952) 1.200.000 E om de vier weken) de „method of choice” is.

Voor verdere literatuur en eigen resultaten, waarin het effect van sulfapropyfylaxe en dat van genoemde methode naast elkaar gesteld worden, zij naar mijn genoemd ingezonden stuk verwezen. Uit een en ander blijkt, dat de doeltreffendheid van *intra-musculaire* toediening van benzathine-penicilline-G — volgens STOLLERMAN — als profylactische behandeling van acut reuma en zijn recidieven duidelijk groter is, dan die verkregen door toediening van sulfonamiden.

Collega STOPPELMAN stelt in haar artikel de orale sulfapropyfylaxe tegenover de *orale* penicillineprofylaxe en geeft op deze wijze een onvolledig, dus onjuist beeld van de voordelen van penicilline boven sulfonamiden. Ook bij de orale penicillineprofylaxe, die inderdaad economisch zeer onvoordelig is, is men volkomen afhankelijk van de medewerking en stiptheid van de patiënt en eventueel van zijn of haar ouders (hierin ligt ook wel de oorzaak van het feit, dat de resultaten van *orale* penicillineprofylaxe niet veel beter zijn dan die van sulfapropyfylaxe). Dit nadeel vervalt bij intramusculaire toediening van benzathine-penicilline-G, welke methode bovendien niet veel duurder is dan sulfapropyfylaxe.

Penicilline biedt daarenboven het voordeel van bactericide ten aanzien van *Streptococcus-A*, in tegenstelling met de bacteriostase, door sulfonamiden verkregen, geeft voorts, naar tot nu toe is gebleken, geen kans op bacteriële resistentie van *Streptococcus-A* en veroorzaakt belangrijk minder toxische reacties.

Er zijn dus zowel theoretisch als praktisch duidelijke argumenten om bij de profylactische behandeling van acut reuma de *intra-musculaire* toediening van benzathine-penicilline-G de voorkeur te geven boven de sulfapropyfylaxe.

Ik zou willen besluiten met de opmerking van MILLER (1959), dat alleen een echte penicilline-allergie z.i. de enige nog bestaande indicatie vormt voor toediening van sulfonamiden ter voorkoming van recidieven van acut reuma (bij ons kwam dit drie maal voor op 149 patiënten, grotendeels kinderen en adolescenten).

Het nadeel van de genoemde profylactische methode, dat de patiënt beslist om de vier weken moet verschijnen en bij ontrouw gemaand moet worden — bij ziekte eventueel geprikt moet worden — is door een goed functionerende sociale dienst vrijwel geheel te ondervangen.

Literatuur: MEER, P. VAN DER (1960) Medicamenteuze profylaxe bij acut reuma. *Ned. T. Geneesk.* **104**, 630. — MEER, P. VAN DER, M. R. H. STOPPELMAN, S. VAN CREVELD en J. GOSLINGS (1956) Preventie van acut reuma en de recidieven daarvan. *Ned. T. Geneesk.* **100**, 21. — MEER, P. VAN DER en B. QUISPTEL (1957) Reumatische hartaandoeningen bij schoolkinderen te Rotterdam. *Ned. T. Geneesk.* **101**, 1307. — MILLER, J. M. e.a. (1959) *New Engl. J. Med.* **260**, 220. —

STOLLERMAN, G. H. St. en J. H. RUSOFF (1952) *J. Amer. med. Ass.* **150**, 1571. — STOPPELMAN, M. R. H. (1961) De toepassing van sulfonamiden in de kindergeneeskunde. *Ned. T. Geneesk.* **105**, 1147.

Rotterdam, 20 juli 1961

P. VAN DER MEER

Met collega VAN DER MEER ben ik het eens, dat vierwekelijkse injectie van benzathine-penicilline het voordeel heeft, dat men niet meer afhankelijk is van het geregeld innemen van poeders of tabletten. Daar staat tegenover, dat allergie ten opzichte van sulfadiazine niet méér voorkomt dan in ongeveer 2 pct, dezelfde frequentie dus als de frequentie van de door collega VAN DER MEER waargenomen penicilline-allergie.

Wil de profylaxe met benzathine-penicilline-injecties kans van slagen hebben, dan moeten de injecties geregeld worden gegeven. Dit kan alleen geschieden door huisbezoek aan de patiënten, die niet op tijd zijn teruggekomen, en wel zo snel mogelijk na de afgesproken controledatum. Hiervoor is de hulp van een zuster van maatschappelijk werk nodig. Tot nu toe is dit in Amsterdam niet te verwezenlijken geweest. Maar zo dit al mogelijk is in enkele centra, zal dit voor de praktiserende huisarts en de kinderarts niet uitvoerbaar zijn.

Het is te betwijfelen of men met benzathine-penicilline-toediening eens per vier weken betere bacteriologische resultaten mag verwachten. Bij een onderzoek gedurende 9-12 maanden bij 32 kinderen, die benzathine-penicilline-injecties kregen, bleek, dat ook bij deze groep kinderen nu en dan hemolytische streptokokken van groep A in de keel voorkwamen. Bovendien bleek ons bij zeer veel penicillinebepalingen in het serum, dat na injectie van 1.200.000 E benzathine-penicilline slechts een zeer klein percentage der sera na drie weken en geen enkel serum na vier weken aantoonbare hoeveelheden penicilline bevatten.

Amsterdam, 29 juli 1961

M. STOPPELMAN

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Dreigende overbevolking. — Sir JULIAN HUXLEY heeft namens meer dan 200 geleerden, staatslieden en „humanitarians” uit tal van landen, bij de Verenigde Volken erop aangedrongen, het beleid te bepalen dat men ten opzichte van de dreigende overbevolking behoort te aanvaarden. „Unless a favorable balance of population and resources is achieved with a minimum of delay, there is in prospect a Dark Ages of human misery, famine, under-education and unrest which could generate growing panic, exploding into wars fought to appropriate the dwindling means of survival” (*J. Amer. med. Ass.*, 8 juli, bl. 58).

Engeland

Nationale voeding in 1959. — Het National Food Survey Committee deelt in zijn jaarrapport over 1959 mede, dat de hoeveelheid voedsel in het jaar 1959 per dag en per persoon gemiddeld 2578 calorieën heeft vertegenwoordigd. Hiervan leverden eiwit 11,5 pct, vet 38,3 pct en koolhydraten 50,3 pct. Met de twee voorafgegangene jaren was het verschil gering. De voornaamste verandering was een met 20 pct gestegen consumptie van kip. Het verbruik van margarine is wederom toegenomen (8 pct), gepaard met een evenredige daling van het boterverbruik. De hoeveelheid geconsumeerde melk bleef ongewijzigd, ondanks de vlijtige advertentie-campagne van de Milk Marketing Board. Opmerkelijk is de uniformiteit van de voeding: de klasse-verschillen, zo kenmerkend voor vroegere tijden, zijn sinds de oorlog verdwenen. Niet onbelangrijk is, naar de mening van het comité, de invloed van de leeftijd der huisvrouw. Bij kinderloze echtparen ste-